

Naisten asema aseellisissa selkkauksissa sekä heidän roolinsa maan konfliktinjälkeisessä jälleenrakentamisessa ja demokratiakehityksessä

Euroopan parlamentin päätöslauselma naisten asemasta aseellisissa selkkauksissa sekä heidän roolistaan maan konfliktinjälkeisessä jälleenrakentamisessa ja demokratiakehityksessä (2005/2215(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston 31. lokakuuta 2000 antaman päätöslauselman 1325 (2000) naisista, rauhasta ja turvallisuudesta, jossa painotetaan naisten tasa-arvoisen osallistumisen ja täyden sitoutumisen merkitystä pyrkimyksissä rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi,
- ottaa huomioon 30. marraskuuta 2000 antamansa päätöslauselman naisten osallistumisesta konfliktien rauhanomaiseen ratkaisemiseen¹,
- ottaa huomioon 10. joulukuuta 1948 annetun YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen sekä 14.–25. kesäkuuta 1993 pidetyn ihmisoikeuksien maailmankonferenssin tuloksena annetun Wienin julistuksen ja toimintaohjelman,
- ottaa huomioon YK:n pääsihteerin tiedonannon hyväksikäytön ja seksuaalisen väkivallan vastaisista erityisistä suojelutoimenpiteistä (ST/SGB/2003/13),
- ottaa huomioon 20. joulukuuta 1993 annetun YK:n julistuksen² naisiin kohdistuvan väkivallan poistamisesta ja 20. marraskuuta 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista,
- ottaa huomioon naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen, jonka YK:n yleiskokous hyväksyi 18. joulukuuta 1979, ja sen valinnaisen pöytäkirjan,
- ottaa huomioon 10. joulukuuta 1984 tehdyn kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ja 14. joulukuuta 1974 annetun YK:n julistuksen naisten ja lasten suojelusta hätätilanteissa ja aseellisissa selkkauksissa³ ja erityisesti sen 4 kohdan, jonka mukaan on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin naisiin kohdistuvan vainon, kidutuksen, väkivallan ja halventavan kohtelun kieltämiseksi,
- ottaa huomioon 17. syyskuuta 1999 annetun YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1265 (1999) siviilien suojelemisesta aseellisissa selkkauksissa ja erityisesti sen 14 kohdan, jonka mukaan rauhan palauttamiseen, turvaamiseen ja lujittamiseen osallistuva YK:n henkilökunta saa tarvittavaa koulutusta muun muassa ihmisoikeuksien alalla ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvissä asioissa,

¹ EYVL C 228, 13.8.2001, s. 186.

² YK:n yleiskokouksen julkilausuma 48/104.

³ YK:n yleiskokouksen julkilausuma 3318 (XXIX).

- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 15. joulukuuta 1975 antaman päätöslauselman¹ naisten osallistumisesta kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden rakentamiseen ja YK:n yleiskokouksen 3. joulukuuta 1982 antaman julistuksen² naisten osallistumisesta rauhaa ja kansainvälistä yhteistyötä edistäviin toimiin ja erityisesti sen 12 kohdan konkreettisista toimista, joilla lisätään naisten osallistumista rauhanpöytäsoitteluun,
- ottaa huomioon 4.–15. syyskuuta 1995 pidetyn YK:n neljännen naisten maailmankonferenssin tuloksena annetun Beijingin julistuksen ja toimintaohjelman ja erityisesti strategiseksi toimeksi luokitellun naisia ja aseellisia selkkauksia käsittelevän osan E, sekä 5.–9. kesäkuuta 2000 pidetyn YK:n erityisistunnon Beijing +5 ja Beijing +10 seurauksena hyväksytyn asiakirjan uusista toimista ja aloitteista Beijingin julistuksen ja toimintaohjelman täytäntöönpanemiseksi, erityisesti 13 kohdan esteistä, jotka haittaavat naisten tasavertaista osallistumista rauhanrakentamiseen, sekä 124 kohdan miesten ja naisten yhtäläisestä osallistumisesta rauhanturvaoperaatioihin ja rauhanneuvotteluihin,
- ottaa huomioon kansainvälisen rikostuomioistuimen perustamisesta 17. heinäkuuta 1998 annetun Rooman perussäännön ja erityisesti sen 7 ja 8 artiklan, joissa raiskaus, seksuaalinen orjuus, pakkoprostituutio, pakkoraskaus, pakkosterilisaatio tai muu seksuaalisen väkivallan muoto luokitellaan rikoksiksi ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksiksi ja joissa ne myös rinnastetaan kidutuksen muotoihin ja vakaviin sotarikoksiin riippumatta siitä, onko tekoihin syyllistytty järjestelmällisesti ja onko kyseessä kansainvälinen selkkaus vai valtionsisäinen selkkaus,
- ottaa huomioon Geneven yleissopimukset vuodelta 1949 ja niiden vuodelta 1977 peräisin olevat lisäpöytäkirjat, joiden mukaan naisia on suojeltava raiskauksilta ja kaikilta muilta seksuaalisen väkivallan muodoilta,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen 23. kesäkuuta 2004 antaman päätöslauselman 1385 (2004) ja suosituksen 1665 (2004) konfliktien ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta ja naisten asemasta,
- ottaa huomioon Skopjessa 22. ja 23. tammikuuta 2003 pidetyssä viidennessä naisten ja miesten tasa-arvoa käsittelevässä eurooppalaisessa ministerikonferenssissa annetun päätöslauselman naisten ja miesten roolista konfliktien ehkäisemisessä, rauhan rakentamisessa ja konfliktinjälkeisessä demokratiakehityksessä sekä sukupuolien välisestä suhteesta,
- ottaa huomioon edellä mainitussa viidennessä eurooppalaisessa ministerikonferenssissa annetun julistuksen sukupuolten tasa-arvosta, joka on keskeinen kysymys murroksessa olevissa yhteiskunnissa, ja siihen liittyvän toimintaohjelman,
- ottaa huomioon ETYJ:n ministerineuvoston Sofiassa 7. joulukuuta 2004 tekemän päätöksen N:o 14/04 ETYJ:n vuoden 2004 toimintaohjelmasta sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi,

¹ YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 3519 (XXX).

² YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 37/63.

- ottaa huomioon ETYJ:n ministerineuvoston Ljubljana 6. joulukuuta 2005 tekemän päätöksen N:o 14/05 naisten asemasta konfliktien ehkäisemisessä, kriisinhallinnassa ja konfliktinjälkeisessä toipumisessa,
 - ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean suosituksen jäsenvaltioille 5 (2002) naisten suojelemisesta väkivallalta, erityisesti selkkausten yhteydessä ja niiden jälkeen tapahtuvalta väkivallalta,
 - ottaa huomioon neuvoston ns. toimenpideasiakirjan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 (2000) täytäntöönpanosta osana Euroopan turvallisuus- ja puolustuspoliittikkaa, sellaisena kuin neuvosto hyväksyi sen syyskuussa 2005,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön sekä ulkoasiainvaliokunnan ja kehitysyhteistyövaliokunnan lausunnot (A6-0159/2006),
- A. katsoo, että naiset joutuvat konfliktien aikana siviileinä lasten ja vanhusten tapaan monenlaisten väkivallanteiden ja myös seksuaalisen väkivallan uhreiksi,
- B. katsoo, että aseellisten konfliktien yhteydessä naisiin kohdistuva väkivalta merkitsee fyysistä ja/tai seksuaalista pahoinpitelyä sekä loukkaa heidän taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia oikeuksiaan,
- C. katsoo, että taustalla olevat syyt, jotka tekevät naisista haavoittuvaisia konfliktitilanteissa, liittyvät usein siihen, että yhteiskunta aliarvioi yleisesti naisia ja että naisten mahdollisuudet saada koulutusta ja työtä ovat rajalliset, ja näin ollen sukupuolikohtaisen väkivallan torjuminen aseellisissa konflikteissa edellyttää ehdottomasti naisten emansipaatiota,
- D. ottaa huomioon, että raiskauksia ja seksuaalista väkivaltaa käytetään sodassa aseena vastustajan nöyryyttämiseksi ja heikentämiseksi psykologisesti, mutta oma yhteisö usein leimaa näiden tekojen uhrin, hyljeksii tai pahoinpitelee heitä tai jopa tappaa heidät palauttaakseen kunniansa,
- E. korostaa historian osoittaneen, että sodankäyntiin ryhtyvät pääasiassa miehet ja että näin ollen naisten erityistaidot vuoropuhelun ja väkivallattomien keinojen saralla voisivat auttaa varsin tehokkaasti ehkäisemään konflikteja ja ratkaisemaan niitä rauhanomaisesti,
- F. ottaa huomioon, että konfliktien aikana naisten on vaikeaa saada tarvitsemiaan gynekologisia terveydenhoitopalveluja, joihin kuuluu ehkäisy, sukupuolitautilien hoitaminen, raskaudenaikaiset hoidot, kuten raskaudenkeskeytys naisen niin halutessa, synnytys, synnytyksen jälkeiset hoidot ja vaihdevuosisien hoitaminen,
- G. ottaa huomioon, että sukupuolinen kanssakäyminen, johon nainen suostuu vapaaehtoisesti tai hänet pakotetaan ja jossa hän ei voi suojautua, voi edistää sukupuolitautilien kuten HIV:n leviämistä ja että tällaista kanssakäymistä tapahtuu nimenomaan konfliktien yhteydessä ja pakolaisleireillä,

- H. ottaa huomioon, että konfliktin aikana seksuaalisen väkivallan uhreiksi joutuneet naiset saavat harvoin suojelua, psykologin apua, lääkärinhoitoa ja mahdollisuuden hakea oikeutta, minkä avulla he voisivat voittaa kärsimyksensä ja saada syyllisille rangaistuksen,
- I. ottaa huomioon, ettei perheväkivalta, jota liittyy kaikkiin konfliktitilanteisiin, vähene konfliktien jälkeen taistelijoiden palattua koteihinsa,
- J. ottaa huomioon, että rauhan puolesta työskentelevät naiset ovat turvautuneet kaikkialla maailmassa yhdistysverkostoon sadakseen aikaan vuoropuhelua sotivien välille ja vaatiakseen oikeutta kadonneille läheisilleen,
- K. katsoo, ettei naisten käynnistämällä rauhanliikkeillä aina pyritä tietoisesti muuttamaan sosiaalisia suhteita ja sääntöjä, jotka määräävät naisten ja miesten välisiä valtasuhteita,
- L. katsoo, että naisten osallistuminen neuvotteluihin ja heidän aktiivinen toimintansa rauhanomaisen siirtymän puolesta ovat tärkeä muttei riittävä vaihe siirryttäessä kohti demokratiaa ja että nämä naiset tarvitsevat siis tukea tällä poliittisella taipaleella,
- M. ottaa huomioon, että muutamat poikkeukselliset naiset, esimerkiksi Ellen Johnson-Sirleaf Liberiassa ja Micheline Bachelet Chilessä, ovat onnistuneet pääsemään poliittisesta vastarinnasta huolimatta valtion korkeimpiin virkoihin, mutta tällaiset tapaukset ovat edelleen liian harvinaisia,
- N. katsoo, että ns. totuus- ja sovittelukomissiot helpottavat sovitteluprosessia yhteiskunnissa, joissa konflikti on päättymässä, mutta naisten osallistuminen niihin on vielä liian vähäistä,
- O. katsoo, että tiettyjen maiden tai kansainvälisten järjestöjen aloitteita, jotka koskevat sukupuolinäkökohtien valtavirtaistamista, on pidettävä myönteisinä ja että ne toimivat esimerkkeinä hyvistä käytännöistä,
- P. ottaa huomioon, että naiset ovat aina olleet taistelijoita ja tehneet vastarintaa, mutta nykyisin monien maiden armeijoihin kuuluu virallisesti naisia sukupuolten välisen tasa-arvon nimissä,
- Q. ottaa huomioon, että itsemurhaiskuulmiö on suhteellisen uusi, suppea ja rajoittunut islamilaisen perinteen maihin ja että itsemurhaiskuja tekeviä naisia on vähän,
- R. katsoo, että joutuminen poliittisesti, henkilökohtaisesti ja yhteiskunnallisesti epätoivoiseen tilanteeseen on näille naisille ratkaiseva tekijä, joka kannustaa värväytymään,
- S. katsoo, että nykyinen fundamentalismi puhuu marttyyrikuoleman puolesta ja vetoaa vastarintaliikkeisiin osallistuviin, taistelunhaluisiin naisiin, jotka etsivät sosiaalista tasa-arvoa,
- T. katsoo, että ilmiön saama valtava julkisuus tiedotusvälineissä lisää itsemurhaiskun kiinnostavuutta vaikutuksille alttiiden nuorten keskuudessa, koska heidän kuolemansa toisi kunniaa heidän perheilleen,

1. korostaa tarvetta valtavirtaistaa sukupuolinäkökulma rauhantutkimukseen, konfliktien ehkäisemiseen ja selvittämiseen, rauhanturvaoperaatioihin, konfliktien jälkeiseen rauhanrakentamiseen ja jälleenrakentamiseen sekä varmistaa tasa-arvonäkökulman huomioon ottaminen paikan päällä toteutettavissa ohjelmissa;

Naiset sodan uhreina

2. muistuttaa, miten tärkeää on turvata lisääntymiseen liittyvien terveyspalvelujen saanti konfliktitilanteissa ja pakolaisleireillä, sillä ilman niitä äiti- ja lapsikuolleisuus nousevat ja sukupuoliteitse tarttuvat taudit leviävät; korostaa, että perheväkivalta, prostituutio ja raiskaukset, joita näissä olosuhteissa esiintyy yleisesti, vahvistavat entisestään tarvetta varmistaa kyseisten ensisijaisten palvelujen saanti, joihin kuuluu myös naisille annettava mahdollisuus synnyttää sairaalaympäristössä ilman miespuolisen sukulaisen antamaa lupaa tai keskeyttää ei-toivottu raskaus ja mahdollisuus saada psykologista tukea; tukee sitä, että kaikilla raiskauksen uhreiksi joutuneilla naisilla ja tytöillä on taattu välitön mahdollisuus yhdyntään jälkeiseen raskauden ehkäisyyn; katsoo, että toimet, joilla taataan seksuaalisten oikeuksien ja lisääntymisoikeuksien kunnioittaminen, vähentävät sukupuolista väkivaltaa konfliktitilanteissa;
3. korostaa, että jäsenvaltioiden vastuulla on estää rankaisematta jääminen ja panna syytteeseen ne, jotka ovat syyllistyneet kansanmurhiin, rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksiin, naisiin ja nuoriin tyttöihin kohdistunut seksuaalinen väkivalta mukaan luettuna (raiskaus, seksuaalinen orjuus, pakkoprostituutio, pakkoraskaus, pakkosterilointi ja kaikki muut yhtä vakavat seksuaalisen väkivallan muodot), ja että jäsenvaltioiden on tunnistettava ja tuomittava nämä rikokset rikoksina ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksina; korostaa, että nämä rikokset on jätettävä armahdustoimenpiteiden ulkopuolelle, kun tämä on mahdollista;
4. vaatii, että konfliktien aikana pahoinpitelyjen ja väkivallan uhreiksi joutuneet naiset voivat valittaa kansainvälisiin tuomioistuimiin ihmisarvolleen soveltuvissa olosuhteissa ja nauttien kyseisten tuomioistuinten suojelua pahoinpitelyiltä ja traumaailta, joita he voisivat kokea kuulusteluissa, joissa ei huomioida lainkaan heidän emotionaalista järkytystään; vaatii, että he saavat oikeutta sekä siviilielämässä että rikosoikeudellisesti ja että toteutetaan tukiohjelmia, joilla heitä autetaan sopeutumaan takaisin yhteiskuntaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja psykologisesti;
5. pitää ensisijaisena tärkeänä lapsisotilaiden, mukaan luettuina seksuaalisina orjina käytettävät pikkutyöt, käytön lopettamista konflikteissa; vaatii näille lapsille suunnattujen pitkän tähtäyksen psykologisten, sosiaalisten, koulutuksellisten ja taloudellisten uudelleensopeutusohjelmien toteuttamista;
6. tuomitsee naisiin kohdistuvan väkivallan kaikissa olosuhteissa, mutta vaatii erityisesti lasten, tyttöjen ja naisten seksuaalisen hyväksikäytön ehdotonta kieltämistä aseellisissa selkkauksissa ja pakolaisleireillä; vaatii ankaria hallinnollisia ja rikosoikeudellisia rangaistuksia humanitaarista työtä tekevälle henkilöstölle, kansainvälisten elinten edustajille, rauhanturvajoukoille ja diplomaateille, jotka ovat siihen syyllistyneet;
7. pyytää, että eri alojen välisten ohjelmien kautta käyttöön myönnetään määrärahoja, jotta voidaan puuttua ongelmaan, joka koskee konfliktin ratkaisemisen jälkeen huomattavasti

lisääntyvää kotiväkivaltaa, joka johtuu raakuuden yleistymisestä, fyysisestä ja taloudellisesta epävarmuudesta sekä traumaista, joita myös miehet ovat kokeneet; toteaa, että konfliktien ratkaisemisen jälkeinen kotiväkivalta on laiminlyöty asia, jota ei ole pidetty kovinkaan tärkeänä, mutta että se vahvistaa – kuten jo ennen konfliktin alkamistakin – sukupuolten välistä hierarkiaa ja pahentaa traumoja, joista (seksuaalisen) väkivallan uhreiksi joutuneet naiset kärsivät;

8. painottaa, että kansainvälisten elinten aseellisten selkkausten tai sisällissotien jälkeen rekisteröimien naisten ja lasten suuri määrä pakolaisten joukossa aiheuttaa erityistä huolta;
9. korostaa naisten ja tyttöjen erityistarpeita miinanraivausta koskevissa kysymyksissä; korostaa, että vaikka ns. henkilömiinoja on käytetty sotilaallisiin tarkoituksiin, erityisesti naiset, lapset ja siviiliväestön miehet ovat saaneet surmansa tai haavoittuneet tai menettäneet kyvyn ansaita elantonsa näiden miinojen vuoksi; toistaa, että EU:n on pyrittävä edistämään jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämistä ja niiden hävittämistä koskevan Ottawan yleissopimuksen noudattamista etenkin Afrikassa, mutta myös Euroopassa ja muualla; kehottaa EU:ta tehostamaan ponnistelujaan, jotta miinat raivattaisiin konfliktien jälkeen, ja varmistamaan uhrien hoidon ja kuntoutuksen sekä miinoitettujen alueiden uudelleenkäytön mahdollistamisen, jotta ihmiset voivat elää ja työskennellä turvallisesti näillä alueilla;

Naiset rauhantuojina

10. korostaa naisten positiivista roolia konfliktien ratkaisussa ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan riittävän teknisen ja taloudellisen tuen sellaisia ohjelmia varten, joiden avulla naisten on mahdollista osallistua täysimääräisesti rauhanneuvotteluihin ja ottaa enemmän vastuuta kansalaisyhteiskunnassa yleensäkin;
11. korostaa positiivista roolia, joka naisilla voi olla konfliktien jälkeisessä jälleenrakentamisessa ja erityisesti aseistariisuntaa, demobilisaatiota ja yhteiskuntaan sopeuttamista koskevissa ohjelmissa, etenkin silloin kun ohjelmat kohdennetaan lapsisotilaisiin; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan naisten täysimääräisen osallistumisen näihin ohjelmiin sekä pyrkimään erityisesti räätälöimään edellä mainitut ohjelmat siten, että niillä edistetään lapsisotilaiden sopeuttamista yhteiskuntaan;
12. tukee voimakkaasti 8. maaliskuuta 2006 kokoontuneen kosovolaisten naisjärjestöjen vahvan koalition vaatimusta nimetä naisia kansainväliseen seitsenhenkiseen kosovolaiseen työryhmään, jonka tehtävänä on neuvotella alueen tulevaisuudesta; pahoittelee, että tätä vaatimusta ei ole tähän mennessä otettu huomioon;
13. korostaa, että naisten järjestämiä rauhanliikkeitä ja naisjärjestöjä pitäisi tukea konfliktinjälkeisessä vaiheessa pedagogisesti, poliittisesti, taloudellisesti ja oikeudellisesti, jotta pystytään luomaan naisten oikeuksia ja sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittava demokraattinen yhteiskunta perustuslain, lainsäädännön ja politiikan uudistusten yhteydessä; pitää tervetulleina alalla tehtyjä tämänsuuntaisia kansainvälisiä aloitteita, jollaisia ovat toteuttaneet mm. Australia Papua-Uudessa-Guineassa ja Norja Sri Lankassa;

14. pitää tervetulleina sukupuolten erityispiirteet huomioon ottavien varhaisvaroitus- ja konfliktinseurantaindikaattoreiden luomiseen tähtääviä aloitteita, jollaisia ovat tehneet muun muassa YK:n naisten kehitysrahasto (UNIFEM), Euroopan neuvosto, Swiss Foundation for Peace, International Alert sekä Forum on Early Warning and Early Response;
15. panee tyytyväisenä merkille, että neuvosto huolehti vuonna 2005 YK:n päätöslauselman 1325 (2000) soveltamisesta Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa ja että siinä käsitellään tasa-arvon valtavirtaistamista, ja pyytää neuvostolta, että Euroopan unionin johtamiin siviilirauhanturvajoukkoihin sisällytetään ihmisoikeuksista ja sukupuolten tasa-arvosta vastaavia neuvonantajia ja että joukoille annetaan tasa-arvon valtavirtaistamista käsittelevää koulutusta;
16. toistaa aiemmin esittämänsä vaatimukset Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tehokkaasta parlamentaarista valvonnasta;
17. korostaa, että on sovellettava ja kehitettävä edelleen Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevia yleisiä käytänteitä siten, että otetaan asianmukaisesti huomioon, että nämä säännöt vastaavat muita sellaisia sääntöjä, joilla säännellään EU:n toimia kolmansissa maissa, sekä siviiliväestön suojelemista koskevia ohjeita EU:n johtamissa kriisinhallintatehtävissä;
18. pitää hyvin myönteisenä marraskuussa 2005 hyväksyttyä neuvoston "operatiivista kertomusta" YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman N:o 1325 (2000) täytäntöönpanosta Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan yhteydessä;
19. kehottaa EU:ta toteuttamaan toimia, joilla lisätään tuntuvasti naisten määrää kaikkien Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaoperaatioiden kaikilla tasoilla, ja etenkin kannustamaan naisia hakeutumaan näihin virkoihin ja asettumaan ehdolle sotilas- ja poliisivirkoihin ja poliittisiin virkoihin Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaoperaatioiden puitteissa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kun näitä operaatioita suunnitellaan;
20. on vakuuttunut siitä, että Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tehtävien suunnittelussa pitäisi ottaa paikalliset naisjärjestöt mukaan rauhanprosessiin, jotta voidaan hyötyä heidän erityisestä panoksestaan ja selvittää tarkkaan, kuinka konfliktit vaikuttavat naisiin;
21. kannustaa EU:ta kiinnittämään enemmän huomiota sotilasoperaatioissa toimivien poliisivoimien läsnäoloon, valmiuksiin, koulutukseen ja varustetasoon, koska poliisiyksiköt ovat paras tapa taata siviiliväestön, etenkin naisten ja lasten, turvallisuus;
22. on iloinen siitä, että uusissa YK:n rauhanturvaoperaatioissa on vuodesta 2000 lähtien ollut mukana sukupuolten tasa-arvosta vastaavia neuvonantajia ja että rauhanturvaosastoon perustettiin vuonna 2003 alan virka;
23. pyytää, ettei unohdeta niitä rohkeita naisia, jotka ovat valinneet rauhanomaisen vastarinnan ja jotka ovat maksaneet tai maksavat siitä edelleen vankiloissa, kotiarestissa tai siepattuina;

24. korostaa, että naisten roolia on vahvistettava maiden jälleenrakentamista koskevassa poliittisessa päätöksenteossa sekä heidän osallistumistaan poliittisiin neuvotteluihin; tukee YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 (2000) suosituksia sekä 30. marraskuuta 2000 hyväksymäänsä päätöslauselmaa;
25. katsoo, että naisten osallistumista ja läsnäoloa tiedotusvälineissä ja yleisillä foorumeilla on lisättävä, jotta naiset voivat saada mielipiteensä kuuluville tätä kautta;
26. pitää tervetulleena komission tukea vapaiden vaalien pitämiselle maissa, jotka ovat läpikäyneet konfliktin; on tyytyväinen naisten vaaliosallistumiseen ja siihen, että naisia on nimitetty vaalitarkkailuoperaatioiden johtoon, ja kehottaa voimakkaasti nimittämään jatkossakin lisää naisia vaalitarkkailuoperaatioiden johtoon;
27. huomauttaa, että naisiin kohdistuva syrjintä on edelleen tuntuvaa pääoman ja voimavarojen, kuten ravinnon sekä koulutuksen, saannissa, tietotekniikan käyttömahdollisuuksissa sekä terveydenhoidossa ja muissa sosiaalipalveluissa; katsoo, että naisten osallistuminen taloudelliseen toimintaan sekä maaseudulla että kaupungeissa on ratkaisevan tärkeää naisten sosioekonomisen tilanteen tukemiseksi konfliktin jälkitilanteessa olevissa yhteiskunnissa; korostaa, että mikroluotoilla on jo saavutettu myönteisiä tuloksia naisten köyhyyden torjumisessa, ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä ryhtymään toimiin mikroluottojen käytön kannustamiseksi konflikteista toipuvissa maissa;

Naiset sodan osapuolina

28. tuomitsee marttyyrikuoleman oikeutuksen, jota nykyisin kohdistetaan nuoriin, naiset mukaan lukien; toteaa, että kehoitus itsemurhaiskuun sotkee toisiinsa uskonnollisen kiihkon, miehityksen tai vääryyksien epätoivoisen vastustuksen ja lopulta myös tällaisten tekojen kohteet, jotka ovat viattomia siviiliuhreja;
29. kiinnittää huomiota itsemurhaiskuja tekeviä naisia koskevaan ongelmaan ja korostaa, että raiskauksen käyttö sota-aseena koskee kaikkia naisia riippumatta heidän etnisistä, uskonnollisista ja ideologisista eroistaan; panee merkille, että raiskatut naiset leimautuvat usein yhteiskunnan silmissä ja syrjäytyvät ja että heidät voidaan jopa tappa;
30. on iloinen siitä, että eräät islamilaiset johtajat ovat nyt elämää kunnioittamaan kannustavan Koraanin nimissä tuominneet tämän ilmiön, sen laajuuden ja sen käsittelyn joukkoviestimissä;
31. kehottaa pohtimaan kostoperinteeseen perustuvia sekä poliittisista, sosiaalisista tai kulttuurisista syistä tehtyjä itsemurhaiskuja; kehottaa painokkaasti kansainvälistä yhteisöä vaatimaan kansainvälisen oikeuden kunnioittamista ja rauhaan pyrkimistä kaikkialla, missä naisia on värvätty tai missä naiset ovat vaarassa tulla värvätyiksi itsemurhaiskuihin;

Suositukseset

32. tukee kaikkia suosituksia, joilla on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 (2000) jälkeen pyritty parantamaan naisten asemaa konflikteissa, ja kehottaa neuvostoa

ja komissiota ottamaan huomioon ja panemaan täytäntöön mahdollisimman pian kyseiset suositukset ja erityisesti edellä mainitussa 30. marraskuuta 2000 antamassaan päätöslauselmassa esitetyt suositukset kaikissa toimissaan;

33. toteaa, että kansainvälisten ja eurooppalaisten elinten päätöslauselmista, vetoomuksista ja suosituksista huolimatta naiset eivät edelleenkään osallistu täysimittaisesti konfliktien ehkäisemiseen ja ratkaisemiseen, rauhanturvaoperaatioihin ja rauhan rakentamissonnisteluihin; toteaa näin ollen, ettei tarvita uusia suosituksia, ja pyytääkin esittelemään käytännöllisen toimintaohjelman, jossa ilmoitetaan sen täytäntöönpanoon tarvittavat tekijät, arvioidaan tarkasti esteitä ja tarkennetaan keinot, joilla seurataan ohjelman tuloksia; pyytää, että Euroopan parlamentille esitetään vuosikertomus ohjelman toteuttamisesta;
34. korostaa olevan tärkeää, että diplomaattisissa edustustoissa on naisia ja miehiä, ja kehottaa jäsenvaltioita ottamaan diplomaattiyksikköjensä palvelukseen lisää naisia ja antamaan naisdiplomaateille neuvottelu- ja välitystekniikoita koskevaa koulutusta, jotta voidaan laatia luetteloja naisista, jotka ovat päteviä hoitamaan rauhaan ja turvallisuuteen liittyviä virkoja;
35. kehottaa soveltamaan "siirtymävaiheen oikeuden" käsitteitä rauhaan, demokratiaan ja oikeusvaltioon siirtymistä koskevaan prosessiin siten, että kunnioitetaan uhrien oikeuksia, naispuolisten todistajien kunniaa ja naisten osallistumista niiden tutkintavaliokuntien työhön, joita perustetaan sovittelua varten, ja siten, että näiden valiokuntien hyväksymiin toimenpiteisiin sisällytetään tasa-arvon valtavirtaistaminen;
36. ehdottaa, että suosituksissa keskitytään olennaisiin asioihin eli kehoitetaan toimielimiä etsimään synergiaa konkreettisista toimista, joita toteutetaan yhdessä muiden samoihin päämääriin pyrkivien kansainvälisten elinten kanssa, ja että kauden 2007–2013 rahoituskehukseen sisältyviä uusia rahoitusvälineitä käytetään parhaalla mahdollisella tavalla kannustimina;
37. suosittelee, että komissio, neuvosto ja jäsenvaltiot edistävät rauhankasvatusta ja naisten kunnioittamista käsittelevän osion sisällyttämistä kaikkiin Euroopan unionin kanssa yhteistyötä tekevien konfliktimaiden ja -alueiden koulujen opetusohjelmiin ja ammatillisiin koulutusohjelmiin, jotta yhteiskuntaan sekä rauhanturva- ja interventiojoukkojen ja ulkomailla toimivien EU:n ja muiden kansainvälisten avustusjärjestöjen virkamiesten keskuuteen voidaan luoda rauhanomainen ja naisten oikeuksia kunnioittava ilmapiiri; ehdottaa, että hankkeeseen otetaan mukaan paikalliset naisyhdistykset, äitien yhdistykset, nuortenleirien kasvattajat ja opettajat;
38. kehottaa komissiota raportoimaan parlamentille siitä, miten lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevia EU:n suuntaviivoja on pantu täytäntöön vuonna 2003;
39. suosittelee, että jäsenvaltiot laajentavat konfliktialueilta Euroopan unioniin tulevien lasten ja nuorten vastaanotto-ohjelmia, jotta yhä useampi pääsisi pois väkivallan ja epätoivon ilmapiiristä, joka synnyttää uutta, myös naisiin kohdistuvaa väkivaltaa; pyytää neuvostoa kehottamaan jäsenvaltioita ryhtymään toimiin, jotta vastaanotto olisi helpompaa ja jotta sille ei aseteta tarpeettomia esteitä; vaatii, että kauttakulkumaiden

kanssa tehdään sopimuksia siitä, että ne eivät jarruta kyseisten humanitaaristen ohjelmien toteuttamista;

40. kehottaa komissiota tukemaan naisten yhdistystoiminnan piirissä käynnistämiä rauhanaloitteita ja erityisesti monikulttuurisia, rajatylittäviä ja alueellisia aloitteita antamalla poliittista, teknistä ja taloudellista tukea yhdistyksille, jotka osallistuvat konfliktien ratkaisemiseen ja rauhan rakentamiseen; kehottaa neuvostoa varmistamaan, että kyseisten maiden päätöksentekokelemissä toteutetaan poliittista seurantaa; kannustaa Euroopan parlamenttia ja erityisesti naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokuntaa perustamaan konfliktialueista vastaavia sekavalioikuntia, joihin osallistuu kyseisiä verkostoja edustavia naisia ja Euroopan parlamentin jäseniä;
41. kehottaa komissiota ja muita rahoittajia ohjaamaan voimavaroja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tekemään työhön valmiuksien kehittämiseksi, erityisesti väkivallattomaan konfliktien ratkaisuun osallistuvien paikallisten naisryhmien valmiuksien kehittämiseen, ja tarjoamaan teknistä apua ja ammatillista koulutusta;
42. pitää välttämättömänä, että komissio säilyttää demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen aloitteen erityisvälineenä kauden 2007–2013 rahoituskehyksessä; muistuttaa, että välineen ansiosta on voitu menestyksekkäästi järjestää naisten oikeuksiin liittyviä tarjouspyyntöjä ja määrärahoja suoraan ilman paikallisten hallitusten suostumusta; kehottaa komissiota varmistamaan, että vakausvälineessä käsiteltävään konfliktien hallintaan sisältyy sukupuolinäkökulma, jonka ansiosta voidaan puuttua naisten ongelmiin konfliktien jatkumossa;
43. vaatii, että tasa-arvon valtavirtaistaminen on näkyvää ja että se laajennetaan todistettavasti koskemaan rahoitusvälineitä ja erityisesti liittymistä valmistelevaa välinettä, Euroopan unionin naapuruuspolitiikkaa, kehitysyhteistyö- ja talousyhteistyövälinettä (DCECI) sekä vakausvälinettä, ja että se kuuluu olennaisena osana assosiaatiosopimusten ehtoihin;
44. vaatii, että oikeus lisääntymiseen liittyvään terveydenhoitoon turvataan ja että komissio pitää sitä yhtenä yhteistyötoimiensa ja vakausvälineensä ensisijaisena toiminta-alueena konfliktialueilla, minkä täytyy näkyä määrärahoissa;
45. korostaa, että maakohtaiset strategiset suunnitelmat ja toimintaohjelmat ovat erinomainen keino edistää tasa-arvon valtavirtaistamista, mikäli molemmilta osapuolilta löytyy siihen poliittista tahtoa; vaatii, että kaikissa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan toiminna noudatetaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 (2000) sekä edellä mainittua Euroopan parlamentin 30. marraskuuta 2000 hyväksymää päätöslauselmaa ja että tästä raportoidaan vuosittain Euroopan parlamentille;
46. korostaa tarvetta valvoa paremmin elintarvikkeiden, vaatteiden ja hygieniatarvikkeiden, kuten terveyssiteiden, jakelua kriisitoimien yhteydessä ja pyytää kansainvälisiä humanitaarisia järjestöjä lisäämään turvatoimia pakolaisleireissä, jotta naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja seksuaalisen hyväksikäytön riskiä voidaan vähentää ja jotta pakolaisleireillä käynnistetään lisääntymisterveyttä koskevia ohjelmia ja taataan kaikille raiskauksen uhriksi joutuneille naisille ja tytöille mahdollisuus jälkikäsittelyyn;

47. suosittelee, että Euroopan parlamentti alkaa tehdä yhteistyötä Euroopan neuvoston, Naton, kaikkien YK:n toimivaltaisten elinten kanssa, UNIFEM mukaan luettuna, sekä ETYJ:n ja mahdollisesti muidenkin toimivaltaisten kansainvälisten organisaatioiden kanssa sukupuolikohtaisten indikaattorien käyttöön ottamiseksi konfliktien yhteydessä; katsoo, että indikaattorit voitaisiin sisällyttää uusiin ulko- ja kehitysyhteistyöpolitiikan välineisiin tai ne voivat toimia varhaisvaroitusjärjestelminä;
48. katsoo, että naisten pitäisi voida osallistua kaikkiin yhteiskunnallisen, taloudellisen ja poliittisen elämän tasoihin tasavertaisesti miesten kanssa konfliktinjälkeisessä tilanteessa olevissa maissa; tiedostaa, että kiintiöillä ei voida oikopäättää saavuttaa tasa-arvoa, kun muistetaan asianomaisten maiden kulttuuri ja yhteiskunnallinen kehityskulku; pyytääkin komissiota lisäämään toimintasuunnitelmissaan naisten osallistumista päätöslauselman 1325 (2000) täytäntöönpanoon, seuraamaan tasa-arvon kehittymistä ja raportoimaan tuloksista Euroopan parlamentille;
49. tukee ihmisoikeuksia koskevien lausekkeiden ja kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön periaatteiden ja vastaavien kansainvälisten sopimusten asianmukaista sisällyttämistä kolmansien maiden kanssa tehtäviin sopimuksiin siten, että tässä yhteydessä otetaan erityisesti huomioon naisten oikeudet ja tarpeet;
50. katsoo, että tekemällä aseiden vientiä koskevat EU:n käytäntösäännöt oikeudellisesti sitoviksi voitaisiin lievittää naisten kärsimyksiä, koska tällä tavoin vähennetään aseellisten selkkausten määrää maailmassa;
51. suosittelee, että Euroopan parlamentti käsittelee naisten tekemien itsemurhaiskujen ongelmaa, panee alulle aihetta käsittelevän tutkimuksen ja järjestää sen valmistuttua konferenssin, johon osallistuu asiantuntijoiden lisäksi muita sukupuolikysymysten alalla toimivaltaisia henkilöitä kyseisistä maista ja islamilaisia uskonnollisia johtajia;
- ◦ ◦
52. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden, liittyvien maiden ja ehdokasmaiden hallituksille.